

Visitor Center
Nový Jičín

Church Tower of the Parish Church of the Assumption of our Lady in Nový Jičín

Parish Church of the Assumption of our Lady

The Church of the Assumption of Our Lady in Nový Jičín is the focal point of the town and is an important element of the built-up area of what is now the urban heritage reserve. Like most churches, the church chancel has faced the east, the site of Jesus Christ's suffering, since the town's origins.

The original wooden Gothic church had wooden panelling and shingles. It burnt down during the destructive fire of the town in 1503 and was rebuilt in the Late Gothic style.

The tower with its Renaissance gallery was constructed right next to the church in the 17th century.

The church underwent the most extensive modifications under Jesuit rule between 1729 and 1732, when the old, outdated church was rebuilt in the Baroque style, which is the appearance that has been preserved to this day.

In 1844 there was a catastrophe, which resulted in further repairs: lightning struck the tower and set the roof of the tower and the church itself on fire.

▼
Veduta of Nový Jičín from 1730, ink drawing, detail.
Photo: Proviencial Archive in Opava

▼
Veduta of Nový Jičín by Jan Ignác Čapek dating from 1744, oil on wood, detail
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

►
Fire of the tower of the parish church in Nový Jičín in 1844, oil on canvas
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

▲
The tower and the parish church on the oldest colour photograph from 1939, diapositive
Photo: Private collection – Radek Polach

The origins of the church tower

The church tower was built by the town between 1597 and 1618 and even though it adjoined the church building, it remained the town's property until the beginning of the 20th century.

The date construction work began can be determined on the basis of the inscription of the year and the mark of Thomas Heinrich, a burgher of Nový Jičín and also burgomaster in 1586, 1592 and 1596. The mark from 1587 is an emblem carved as a relief into the keystone of the south door of the church. The emblem contains a mirror-image with an elongated shank that splits into two at the bottom and an additional crossbar. The initials T.H. are inscribed at the top along the sides of the mark. The year 1587 is carved as a relief above the emblem.

▶ The mark of burgomaster Thomas Heinrich from 1587
Photo: Ladislav Šmitke

◀ Veduta of Nový Jičín by Fulnek artist František Kledenský from 1817, detail
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

▲ View of the church tower from the square after 1910 with a statue of Austrian Emperor Josef II.
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

▼ A coloured photograph of Zámecká Street from the period after 1925
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

EXPLANATIONS

¹ **Mark** – a carved personal or guild emblem (often bearing initials and a year), which identified the builder, owner or craftsman.

² **Keystone** – the centre stone in an arch or a vaulted ceiling, which assures the stability of the entire structure. It was often shaped or embellished.

³ **Shaft** – the middle, vertical and usually elongated section of a column or other element.

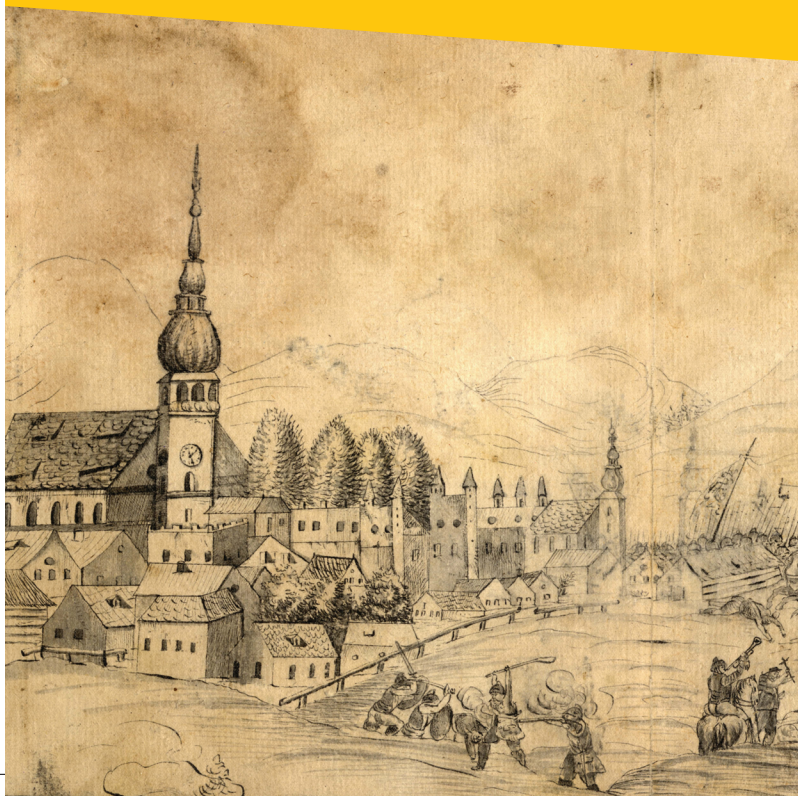
Latin inscription on the north side above the passage through the tower

This carved Latin inscription reads as follows in English: *“The strongest tower is the name of our Lord. During the reign of the merciful Matthias, Roman Emperor, under the honourable council of the town of Nový Jičín, the most dignified and judicious burgomaster Zachariáš Gertel, called Ostravský, and council members Pavel Schindler, Jan Hofmann and Jan Böhm, the pastor of the German Church M ...Czech... (illegible in the original) town scribe Baltazar Hofmann and rector of the municipal school Jiří Mlýnek, this tower was built at the expense of the town and successfully completed in 1618. The word of God will endure forever.”*

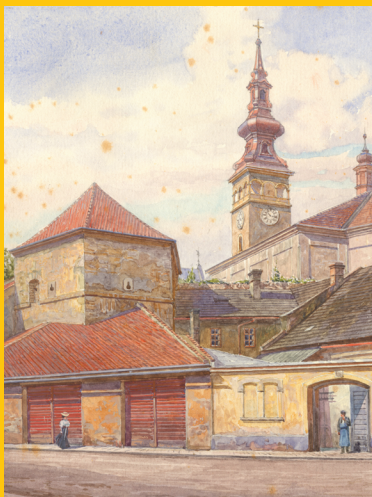
The church tower in the Late Renaissance and Baroque periods

When the town was besieged by the armies of Jan Jiří Krnovský in 1621, the tower and the church were damaged by bombardment. The tower's current appearance, with its typical Renaissance gallery, was finished in 1629.

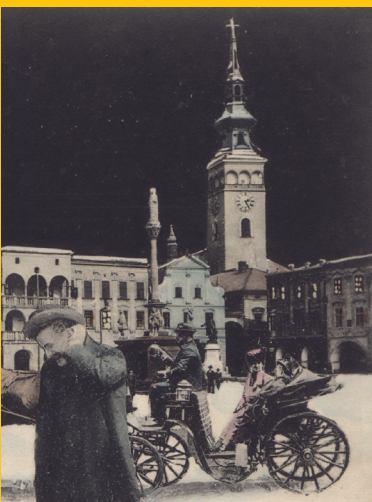
The tower's cupola is the characteristic focal point of the tower and practically the entire town of Nový Jičín. Unfortunately, on 12 March 1844 at six in the evening, the highest part of the cupola was struck by lightning and set on fire and the entire structure was soon in flames. Fortunately, there was no wind on that day, so the flames did not spread to other buildings. Ten years later, in 1854, the current cupola was erected on the tower according to the plans of Nový Jičín builder Ignác Klosse (1805 – 1881).

▼
Parish Bastion and tower
of the parish church on a veduta
by Erwin Pendle from 1913
Photo: Radek Polách

►
View of the church tower from
the square at the beginning
of the 20th century, detail from
a coloured postcard
*Photo: Museum of the Nový
Jičín Region*

▲
Battle of the town of Nový
Jičín by Fulnek artist František
Kledenský, probably from 1817,
detail

▼
Repairs to the parish church
in 1912, photo Emil Schopf
*Photo: Museum of the Nový
Jičín Region*

The church tower as the property of the town and church

The tower also contained a small space for the so-called tower guard (or crier or watchman). This was a small room where he stood watch when all the other residents of the town slept. This was a special night watch so that an alarm would be sounded if any unforeseen or extraordinary circumstances occurred in the town. In addition to announcing invasions by foreign armies, attacks by bandits, epidemics and thieves, the guard chiefly held watch for fires.

The purchase contract concluded between the town of Nový Jičín and the Roman Catholic office on 2 August 1927 meant that the tower's ownership was transferred,

together with the tower of the filial church of the Holy Trinity, to the parish office for Kčs 200,000. The town concluded a 20-year lease contract with the parish in 2024. This meant that the town was able to renovate the interior of the tower and open it to the public. In the 1920s, the tower underwent renovations during which a box with period sources from 1866, 1922, 1928 and 1936 was discovered. After the renovation work was completed, materials from the present time were added to the box and it was replaced in the tower so that future generations are able to reveal the secrets of the town's history.

Church tower on a historic colour photograph from 1938
Photo: Radek Polách

▲ Fire of the parish tower in the nineteen fifties
Photo: State District Archive Nový Jičín

▼ Removal of the main bell from the church tower in Nový Jičín in 1916
Photo: Museum of the Nový Jičín Region

► View of the Nový Jičín tower in 2014
Photo: Radek Polách

◀ Video from 1940: Böhmen – Mähren Streifzug durchs Sudetenland

Brief history of the Parish Church of the Assumption of Our Lady

1313

First written mention
of the town of Nový
Jičín

1503

Fire of the original
wooden church
and construction
of a new church

1366

The first record
of the parish church

1587–1618

Construction
of the church
tower

1. WOODEN GOTHIC CHURCH

2.. STONE LATE GOTHIC CHURCH

1300

1400

1500

1600

2024

Lease Contract
between the town
and the parish

2025

Tower opened
to the public

1844

Great fire
of the church
and tower

1854

Current cupola
completed
according
to Ignác Kloss

1952

Last fire
of the
church
tower

1729-1732

Modification
of the church into
the new Baroque
appearance

1927

the tower to
the parish for
Kčs 200,000

CHURCH

3. CURRENT BAROQUE APPEARANCE OF THE CHURCH

1700

1800

1900

2000

Bells and ringing

How long have bells been used?

Since ancient times, the use of bells has been documented in antiquity. The oldest finding of a bell is probably from Nineveh, from the 3rd millennium BC.

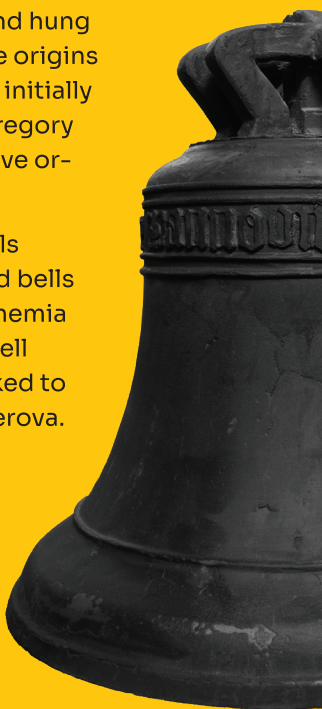
The first actual bells to be cast and hung in church towers are linked to the origins of the Christian church and were initially installed in monasteries. Pope Gregory the Great (+604) is reputed to have ordered the use of bells.

Evidence of the oldest Czech bells dates back to the 9th century and bells began to be manufactured in Bohemia in the 14th century. The closest bell workshop in modern times is linked to the Dytrich family in Brodek u Přerova.

Why have so few old bells survived?

In times of war, bells were requisitioned (seized) and used as a raw material for war purposes.

This happened in Nový Jičín in 1795 during the Napoleon Wars and again in September 1916 during the First World War, when all the bells, with the exception of the death bell called the Sanktusník (in the small tower on the eastern side of the parish church), were destroyed. It was only in September 1928 that new bells were supplied from the bell foundry of Richard Kerold of Chomutov. However, these were seized again in April 1942 during the Second World War. Bells were also destroyed during major fires, such as the one that destroyed our tower in 1844.

The musical aspect of the bell

The bell as a musical instrument is one of the most complex idiophones. It is said that a bell produces up to 100 tones, the larger the bell, the more tones it produces. Each bell is tuned and a harmony can be created if multiple bells are rung.

The names of bells

Church bells are named during a bell baptism ceremony. The bells are most often named after the most popular saints and Czech patrons. There are currently three bells in Nový Jičín.

The oldest and smallest, which originally served as a death bell, bears the inscription “O rex gloriae veni cum pace” (Oh king of glory, come with peace).

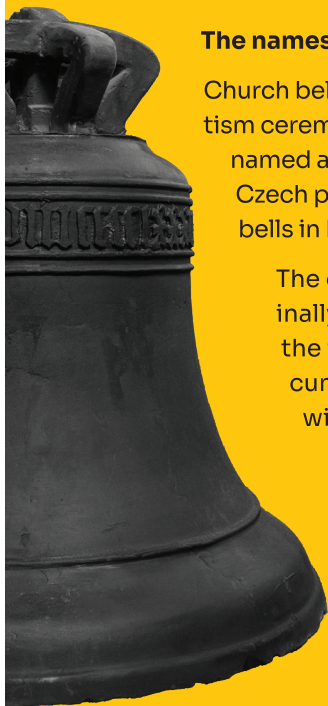
The Bell of Our Lady is embellished with a relief of the Madonna and Child.

The third bell is dedicated to Cyril and Methodius and bears the inscription:

“Our Lord, preserve the heritage of our fathers”. The two larger bells also bear the inscription “In the Marian year of 1987-1988”. They were cast by the Dytrych family of Brodek u Přerova.

Why is it said that the 'bells fly to Rome'?

This saying is related to the Easter rituals. The bells ring for the last time on Maundy Thursday during Gloria, after which the ringing of the bells is replaced by the clapping of wooden clappers. The bells start ringing again during Easter Vigil on Holy Saturday.

What were bells used for?

The use of bells can be divided into secular and church use.

The chief use of bells for secular purposes was:

Until the 19th century to announce the time (morning, noon, evening, midnight). This is also one of the reasons why the church tower in Nový Jičín remained the property of the town until 1927.

Bells were rung during important events or when important festivals began.

As an alarm (fires, floods,...).

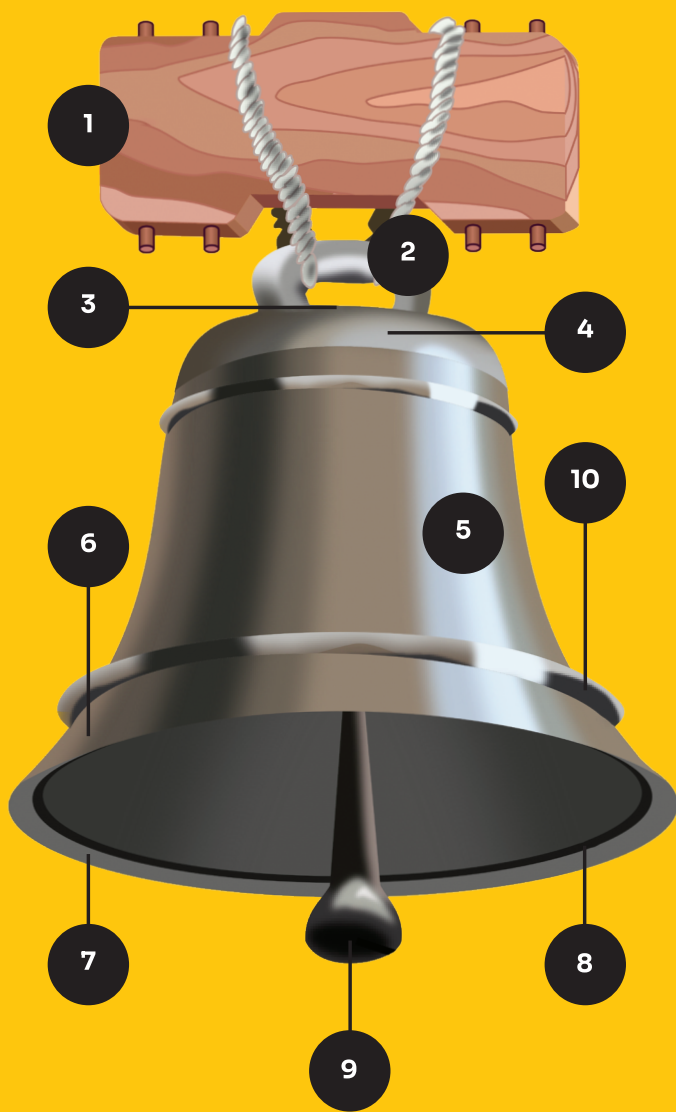
One of the bell's important purposes was to summon people to prayer:

When the bells rang at noon and in the evening, believers interrupted their work and prayed, reciting the Angelus prayer.

The Sanktusník bell located in the small slim tower on the ridge of the roof of the church presbytery, roughly above the main altar (also on the parish church in Nový Jičín), was rung for church services. It is no longer used today.

When and how long do the bells of the parish church in Nový Jičín ring?

Apart from exceptional circumstances, the bells ring regularly in the morning (6 a.m.), at noon and in the evening (6 p.m.) for approx. 3 minutes. The bells also ring quarter of an hour before church services for approx. 5 minutes (one bell on weekdays and all three bells on Sunday).

Parts of a bell:

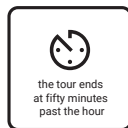
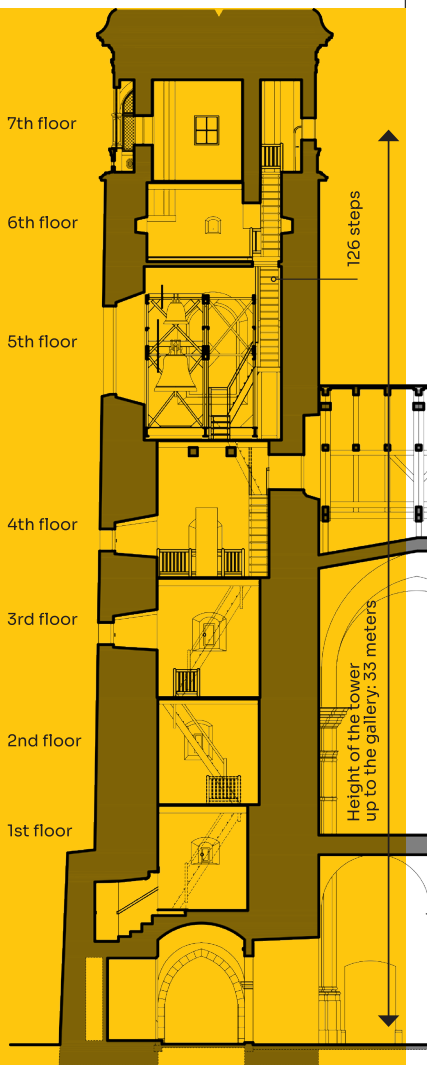
1. Yoke, 2. Canon, 3. Crown,
4. Shoulder, 5. Waist, 6. Sound bow,
7. Lip, 8. Mouth, 9. Clapper, 10. Bead line

Tower guard's chamber (7th floor)

The guard's duty was to keep watch against fire during the day and at night, wind the church clock and ring for Angelus. He also warned of the arrival of people and epidemics, the plague and other epidemics for instance, which could affect Nový Jičín.

CLOCK MECHANISM (4th floor)

The clock mechanism was installed during the first third of the 20th century and served until 2006. At that time it was replaced with a small digital mechanism on the 6th floor, which was replaced by four individual mechanisms installed inside the individual clock faces themselves in 2025.

Published by:

The Town of Nový Jičín
and Visitor Center Nový Jičín
– Town of Hats

E-mail: icentrum@novyjicin.cz

Website: www.icnj.cz | **Mobile:** (+420) 735 704 070

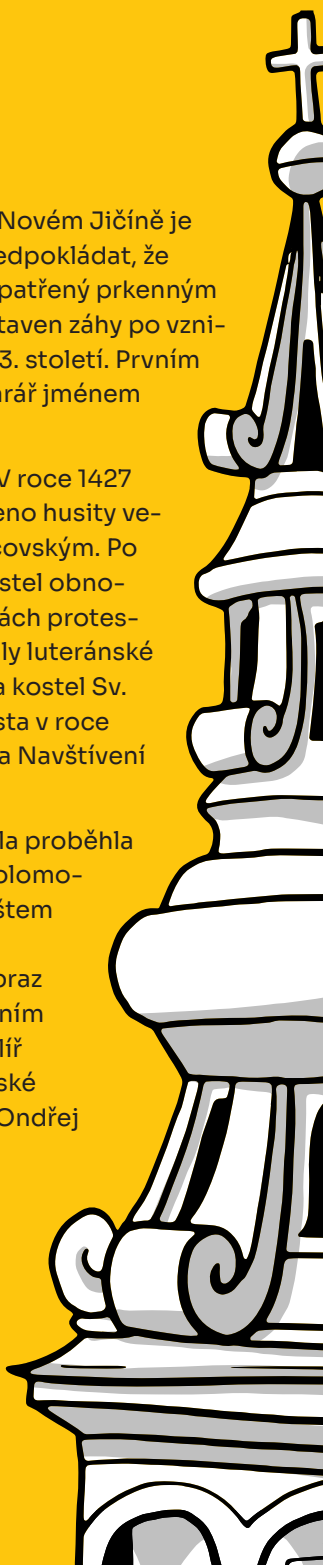
Něco málo z historie kostela

První ověřená písemná zmínka o Novém Jičíně je z roku 1313, ale dá se důvodně předpokládat, že první dřevěný sroubený kostel, opatřený prkenným nebo šindelovým krytem byl postaven záhy po vzniku města v osmdesátých letech 13. století. Prvním písemně doloženým knězem je farář jménem Mikuláš (1366).

Kostel i věž sdílely osudy města. V roce 1427 bylo město včetně kostela vypáleno husity vedenými hejtmánem Janem Tovačovským. Po velkém požáru v roce 1503 byl kostel obnoven již částečně z kamene. V dobách protestantské reformace se v něm konaly luteránské bohoslužby a byl přejmenován na kostel Sv. Kříže. Po příchodu jezuitů do města v roce 1624 bylo patronicum vráceno na Navštívení Panny Marie.

Zásadní barokní přestavba kostela proběhla v 18. století (vysvěcen 31. 7. 1742 olomouckým biskupem Jakubem Arnoštem z Lichtenštejna). Kostel má délku 44 m, šířku 22 m a výšku 20 m. Obraz Nanebevzetí Panny Marie na hlavním oltáři namaloval novojičínský malíř František Herbert, autory sochařské výzdoby jsou olomoučtí sochaři Ondřej Zahner a Jan Kammereit.

V kostele působila celá řada zajímavých osobností. Jan Hertl (1726-1740) vybudoval dnešní farní chrám, pečoval o nemocné při poslední morové epidemii (1715/16) v lazaretu Na Hliníkách a stal se děkanem kolegiátní

kapituly v Kroměříži. Josef Prorok (1857-1889) byl jedním ze spoluzakladatelů městského muzea, byl také uznávaným mineralogem a paleontologem. Kaplanem (1893-99) zde byl Msgre. Jan Šrámek, ministr několika prvorepublikových vlád a předseda exilové vlády ČR v Londýně. Současný olomoucký arcibiskup Josef Nuzík byl v Novém Jičíně v letech 1995/6 na svém prvním působišti. V současné době je děkanem a farářem Vojtěch Janšta.

Znak pod letopočtem je merka purkmistra Thomase Heinricha.

Kostelní věž

Stavbu věže zahájila městská obec v roce 1587, jak říká letopočet vysekaný nad lomeným obloukem věžního podchodu (viz obr. 1). Stavbu provedla městská rada svým nákladem, k čemuž byla přivedena praktickými účely, protože věž byla používána také ke strážním účelům. Věž byla dostavěna v roce 1618, což nám oznamuje nápis nad průchodem pod věží (viz obr. 2), jehož český překlad zní: *“Nejpevnější věž je jméno Páně. Za vlády milostivého Matyáše, císaře římského,*

počestné rady obce Nového Jičína, nejdůstojnějšího a nejroztváznějšího purkmistra Zachariáše Gertlera, zvaného Ostravského a členů rady Pavla Schindlera, Jana Hofmanna, Jana Böhma, za faráře německého kostela M..... českého..... (v originále nečitelné) městského písaře Baltazara Hofmanna, rektora městské školy Jiřího Mlýnka byla tato věž postavena na náklad obce a šťastně dokončena v roce 1618. Slovo Páně zůstane na věky.“
Výška věže po ochoz je 33 m.

Stavbu věže ohrožovaly požáry, zejména v roce 1844, kdy se roztavil zvon a zřítily střecha. Proto v roce 1854 byla vztyčena dnešní kopule podle plánu novojičínského stavitele Ignáce Klosse. Celková výška věže až po vrchol kříže činí 66 m.

V roce 1866 byl proveden nový nátěr věže farního kostela, který provedl Vincenc Mildner z Arnoltic u Zlatých Hor, a to bez stavby lešení. O této události svědčí pamětní list z 13. srpna 1866, který byl do měděné schránky ve věži vložen právě při této příležitosti. Když byla roku 1922 opravována plechová krytina a vnější omítky farního kostela, byla měděná schránka znovu otevřena a doplněna dalším listem, tentokrát ze 4. října 1922.

Farnímu úřadu byla věž prodána teprve 2. srpna 1927, o čemž se zmiňuje třetí pamětní list ve věžní schránce a kupní smlouva k němu přiložená. V roce 1935 byla věž znovu opravována a při této příležitosti byl do schránky vložen čtvrtý pamětní list. Poslední pátý pamětní list byl do bání kostelní věže vložen v roce 1994 v rámci poslední velké opravy kostela včetně věže.

Poslední požár byl v roce 1952, zničeny byly hodiny, zvony a veškeré zařízení ve věži.

V roce 2023 byla uzavřena smlouva mezi farním a městským úřadem o dlouhodobé výpůjčce s cílem úpravy a využívání vnitřku věže k turistickým účelům.

Zvony a zvonění

Zvony se používají od pradávna. Pravděpodobně nejstarší nález zvonu pochází z Ninive, a to ze 3. tisíciletí př. n. l. Nejstarší české zvony jsou doloženy v 9. století a od 14. století se zvony začínají na našem území i vyrábět. V novodobé historii je nejbližší zvonařská dílna spojena s Dytrichovou rodinou v Brodce u Přerova.

Zvony zvaly k modlitbě: při poledním a večerním zvonění, zvaném klekání, lidé přerušili práci a modlili se modlitbu Anděl Páně. Ne každý si všimne, že na střeše kostela nad presbytářem je i na novojičínském farním kostele ještě jedna věžička, jejíž zvonek dříve sloužil k bohoslužebným účelům.

Velmi bohaté bylo zvonění i pro světské účely: Až do 19. století ohlašovaly čas. Ozývaly se také na začátku či konci různých činností (otevření či zavření městských bran, začátek a konec trhů – odtud máme i tradici školního zvonění), v některých obcích i tzv. pivní zvony ohlašovaly uzavření hospod. Zvony ohlašovaly i různé slavnostní události, ale i upozorňovaly na nebezpečí...

Zvony věže farního kostela

První zvon na věž kostela byl pověšen v roce 1618, ale již požár v roce 1629 jej roztavil. Roztaveny požárem byly i zvony z roku 1768.

Následně byly na věži pověšeny čtyři zvony. Velký zvon, Modlitba, Donát, a Barbora neboli Umíráček. Velký zvon vážil 3080 kg, jeho výška byla 130 cm, průměr u dolního okraje 180 cm, a jako ozdabu měl na plášti reliéf svatého Kříže, obraz Nanebevzetí Panny Marie, městský znak a obraz svatého Josefa a svatého Jana Křtitele. Pod obrazem sv. Kříže stál latinský nápis, v češtině znějící: „V tomto znamení zvítězíš!“ Pod obrazem Panny Marie Nanebevzaté pak byla latinská prosba: „Pros za nás!“ Zvon byl odlit 12. září 1789 olomouckým zvonařem Wolfgangem Straubem. Podle zprávy kronikáře Jana Haasa byl zvon poprvé odlit na Zeleném příkopu (dnes Tyršova ulice) ve čtvrtek 23. října 1788, ale kvůli poruše náplasti musel být odlit podruhé v sobotu 12. září 1789 opět v noci na Zeleném příkopu.

Uvedené zvony byly na věži až do září 1916, kdy kromě umíráčku byly postupně odebírány, jako poslední Velký zvon 28. září, kdy naposledy zvonil 30 minut. Původní konfiskované zvony ze zvonoviny byly nahrazeny dvěma zvony z oceli.

Po válce byla v roce 1926 uspořádána veřejná sbírka a v roce 1928 byly odlity čtyři nové zvony z nejlepší zvonoviny (77% měď a 23% cín), které již byly i na elektrický pohon. Zvon Trojice měl u spodního okraje průměr 1,69 m a váhu 2950 kg. Modlitba neboli zvon Marie měla průměr 1,29 m a vážila 1350 kg. Dalším zvonem byl Svatý Antonín. Zvon vážil 810 kg a průměr u dolního okraje byl 81 cm. Umíráček vážil 580 kg a v průměru měl 95 cm. Zvony však byly v roce 1942 opět zabaveny pro válečné účely. Sejmutí zvonů musel vlastník provést na vlastní náklady a dopravit do

úředních sběrů nejpozději do 15. dubna 1942.

Zvony se však neničily jen ve světových válkách XX. století. Některé novojičínské zvony byly rekvírovány již za Napoleonských válek, např. v roce 1795 v kostele Nejsvětější Trojice. K poslední tragédii zvonů na věži farního kostela došlo při požáru v roce 1952.

Dnes na kostelní věži visí tři zvony. Zvon Pannu Marii Nanebevzatou zdobí znak Panny Marie, reliéf Madony s dítětem a letopočet s věnováním. Další zvon je zasvěcen Cyrilu a Metoději, zdobí jej nápis: „*Dědictví otců zachovej nám Pane!*“ a reliéf sv. Cyrila a Metoděje. Na těchto dvou zvonech stojí nápis: „*V Mariánském roce 1987-1988*“ a byly ulity rodinou Dytrychovou z Brodku u Přerova. Pouze třetí zvon je původní z roku 1488 a má nápis „*O rex gloriae veni cum pace*“. (O králi slávy, přijď s pokojem (mírem)).

